

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ФОНДАЦИЯ “ГЛОБАЛНИ
БИБЛИОТЕКИ – БЪЛГАРИЯ”
ПРЕЗ 2025 Г.

Основните приоритети

- Застъпничество
- Партньорство с обществените библиотеки от мрежата
- Институционална устойчивост за изпълнение целите на ФГББ

Взаимодействие с мрежата от обществени библиотеки

- **Обучения, дискуссионни срещи, семинари, обмени и конференции** - за библиотекари и ръководители на библиотеки от мрежата
- **20 нови заявления за членство в мрежата** - получени от читалища в страната
- **Консултации относно Процедура BG-RRP-1.024 на МТСП** - в помощ на читалища от мрежата при подготвянето на кандидатурите им за “Дигитални клубове”
- **Еразъм акредитация в сферата на Образованието на възрастни 2025 - 2027 г.** - участие в мобилности с цел обучение и обмяна на опит за библиотекари
- **Електронен информационен бюлетин** - разпространяван ежемесечно

ИКТ оборудването в читалищните библиотеки

- Поддържане на предоставеното ИКТ оборудване
- **Още 78 преносими компютри*** предоставени на общо 58 читалищни библиотеки - при които към 2025 г. техниката е била недостатъчна или бракувана:
 - 11 в област Стара Загора
 - 13 в област Добрич
 - 20 в област Силистра
 - 14 в област Шумен

**Предоставените преносими компютри са втора употреба, получени чрез корпоративно дарение.*

Застъпничество за мрежата от обществени библиотеки

Национален форум

Библиотеките днес: проактивни, достъпни, устойчиви

- 16 и 17 октомври 2025 г.
- над 150 участници
- конференция
- три модерирани дискусии
- три работни ателиета

Годишни награди на ФГББ

Носителите на наградите през 2025 г. са:

Медия с национално покритие:

Подкастът на БНР „В центъра на системата“ - на журналиста Гергана Хрисчева

Медия с регионално покритие:

БНТ Рсе в лицето на журналиста Христо Раянов

Спомоществовател на името на „Снежана Янева“:

Сдружение „Първи юни“

Публична институция:

Община Ботевград и нейния кмет г-н Иван Гавалюгов

През 2025 г. Фондация „Глобални библиотеки – България“ връчи за първи път отличия под формата на **специални грамоти за партньорство** на:

Skapto, Сцена Централни хали и Kaufland Bulgaria

Участие в национални и международни прояви

All Digital Weeks 2025

Фондация „Глобални библиотеки – България“ за поредна година беше национален координатор за България на кампанията ALL DIGITAL WEEKS

- 17 март и 4 април 2025 г.
- 52 събития
- 22 библиотеки - 16 регионални, 2 общински и 4 читалищни
- 21 населени места в страната
- 1600 участници

Ролята на библиотеките в процеса по развиване на цифрови умения у българските граждани

Дискусионна кръгла маса и пресконференция по инициатива на ФГББ, с участието на:

- **Наталия Ефремова** – Заместник-министър на труда и социалната политика
- **Богдан Паташев** – Началник на отдел „Международно сътрудничество“ в МК
- **Кристиян Панов** – заместник изпълнителен директор на Агенция по заетостта
- **Иван Гойчев** – зам.-кмет направление Дигитализация, иновации и икономическо развитие на Столична община
- **Спаска Тарандова** – Изпълнителен директор на ФГББ
- **Светослава Тончева** – библиотекар в Столична библиотека

Видео-приветствие от **Екатерина Захариева**, Европейският комисар за стартиращи предприятия, научни изследвания и иновации

33-та годишна конференция на Европейското бюро на библиотечните, информационните и документационните асоциации (ЕБЛИДА)

Спаска Тарандова, изпълнителен директор на ФГББ взе участ в конференцията, посветена на библиотеките, четенето и изкуствения интелект, проведена в Рига в дните 7-9 април.

4-та работна среща на ОМС групата за библиотеки

Проведена на 10 април, в Рига, в рамките на конференцията на ЕБЛИДА с участието на Спаска Тарандова - определена, заедно с доц. д-р Марина Енчева, от Министерство на културата за представител на България в работата на ОМС групата (Open Method of Coordination Expert Group) за **библиотеките в рамките на Работния план за култура 2022-2026**

В работата по доклада участват експерти от 25 страни членки на ЕС и представители на Норвегия, Грузия, Турция, Исландия, Швейцария, Обединеното кралство, Молдова и Украйна. С този доклад се цели да се покаже многостранната дейност на библиотеките и да бъде използван за застъпнически цели на европейско, национално и местно ниво в следващият програмен период 2028-2035.

XIX Национална библиотечна седмица

Фокус на НБС беше: **Библиотечното законодателство и политика в Европа**

Организирана в дните 8-15 май, с тема „Библиотеката – мисия възможна“, от Българската библиотечно-информационна асоциация и ФГББ, с подкрепата на Столична община като част от Календара на Културните събития на Столична община за 2025 година.

Гдишната работна среща на Секцията за обществените библиотеки на ИФЛА

Срещата беше проведена в рамките на НБС, координирана от Спаска Тарандова – член на секцията с участието на членове на секцията от Австралия, България, Германия, Испания, Обединеното кралство, Сингапур, Хърватия, Чехия и Швеция.

Европейски цифрови иновационни дни в образованието

На 8 и 9 май Европейския цифров иновационен хъб „Тракия“ и Институт GATE организира консултантско събитие относно тенденции и предизвикателства пред образователните институции, свързани с дигитализацията и внедряването на нови технологии, както и въвеждането на нови учебни програми, адекватни за скоростното цифрово и технологично развитие.

XXXV Национална библиотечна конференция

ФГББ беше партньор на ББИА в провеждането на конференцията с тема „Съвременните библиотеки – приемственост и модерност“, в новата Библиотека „Проф. Богдан Богданов“ на Нов български университет, София.

- 19 и 20 юни 2025 г.
- 35 доклада и 4 фирмени презентации.
- повече от 100 библиотечни специалисти

В рамките на конференцията беше представен проект **TELL - Transnational European Learning Librarians**, насочен към изграждане на европейска мрежа на библиотекари работещи по прилагане на Насоките на Съвета на Европа и ЕБЛИДА за библиотеките Целите за устойчиво развитие и разширяване на достъпа на библиотеките в Европа до структурните и инвестиционни фондове на ЕС.

89-и конгрес на ИФЛА

- Световен библиотечен и информационен конгрес се проведе в Астана от 18 до 22 август и премина под мотото „Обединявайки знанията, градейки бъдещето“.
- Присъстваха близо 1700 участници от 114 държави – библиотечни специалисти, изследователи, преподаватели, студенти и представители на издателствата и фирми в областта на специализирани софтуери за библиотеки и дигитализацията.
- Въпросите, които бяха засегнати са как библиотеките ще устояват на дезинформацията, използването на нововъзникващи технологии като изкуствения интелект (ИИ) и преодоляване на цифровото разделение, като същевременно остават устойчиви и ориентирани към общността.

Изпълнителният директор на ФГББ Спаска

Тарандова - след 10 г. работа в секцията на обществените библиотеки - беше избрана за член на **Регионална Дивизия - Европа** на ИФЛА и секцията по **Информационна грамотност** и взе участие в първите работни срещи на обновените секции, свързани с предстоящата работа и извеждане на годишните приоритети за 2026г.

All Digital Summit: Среща на върха на образованите дигитални граждани: овластяване на свързаните поколения

10 до 12 септември., Валета, Малта
18-ата среща на мрежата All Digital

С участието на експерти от цяла Европа – преподаватели, доставчици на обучение, политици, изследователи и организации на гражданското общество, които обмениха практически знания, тествани учебни програми, запознаха се с успешни стратегии за преодоляване на дигиталното неравенство.

XII Национална конференция по глобално образование Образование за здраве: За всяко дете, всяко училище, всяка общност

Организирана от Българската платформа за международно развитие в дните 24 и 25 октомври
Участваха експерти, учители, здравни медиатори, представители на институции и организации.

Кампании и партньорства

Поход на книгите

Традиционно ФГББ е партньор на АБК в организирането на кампанията, която стартира на 2 април и цели да **насърчи четенето сред деца и ученици** и да привлече вниманието на политици и други заинтересовани страни върху четенето и грамотността за личностното развитие и просперитета ни като общество.

Национална награда „Бисерче вълшебно“

ФГББ продължи да бъде комуникационен партньор на 12-та кампания за първата награда в България, посветена на **съвременните детски книги, отличени чрез гласуване от децата**, организирана от фондация „Детски книги“. Библиотекари от училищни и обществени библиотеки в цялата страна се включват в кампанията като предоставят информация, осигуряват номинираните заглавия на читателите си и ги подпомагат в процеса на гласуване. На церемонията по определяне на наградените винаги отличават и най-активните библиотекари и учители.

Над 2000 училища и библиотеки са участвали през 2025 г. и са мотивирали децата да гласуват.

Фондация Детски книги

**БИСЕРЧЕ
ВЪЛШЕБНО
2025**

Щедрият вторник

През тази година в рамките на ежегодната кампания, която в България се координира от фондация ВCause, ФГББ събира **книги за библиотеки в затвори** у нас. С дарения на граждани и бизнес компании бяха събрани общо **532 книги**, които бяха разпределени между Затвор Сливен, Затвор Пазарджик, Централен затвор София, ЗО Кремиковци и ЗО Казичене.

Срещи на хора лишени от свобода със съвременни писатели

Това, което направи кампанията много популярна и предизвика широк медиен интерес беше решението ни да съчетаем събирането на книги с литературни четения от съвременни автори на място в затворите. Срещите бяха замислени и в контекста на инициативата **Ден на четенето** (организиран от фондация „Четене“, на която ФГББ е партньор), като част от европейската кампания Read. ForReal.

Писателите, които подкрепиха кампанията и се включиха в четенията:

- Здравка Евтимова
- Деян Енев
- Захари Карабашлиев

Списание “Пламък”

- През 2025 г. ФГББ разшири партньорствата си като подкрепи издаването на сп. Пламък и **специално приложение, посветено на читалищата и библиотеки.**
- Списание Пламък и приложението бяха разпространени в **200 библиотеки и читалища** в страната, които нямат абонаменти за списанието.

Ученици на стаж във ФГББ

Десетокласниците Адриан и Димитър бяха стажанти на фондацията за една седмица през юли 2025 г. Дватама младежи са ученици във Френския лицей „Виктор Юго“ и избраха да изпълнят своята задължителна лятна практика след 10 клас във офиса на ФГББ, за да се запознаят с работата в неправителствения сектор. За нас беше вдъхновяващо и полезно да споделим опит с Адриан и Димитър и да разберем какво мислят младите хора за нашата работа и тази библиотеки.

Проектна дейност

- Проект **ИНТЕРНЕТ ЗА ВСИЧКИ**

Цел: Обучение на възрастни 60+ за повишаване на техните дигитални компетенции за работа с мобилни устройства (мобилен телефон и таблет) и използване на интернет приложения и услуги.

Финансиран от: А1 БЪЛГАРИЯ ЕАД

Продължителност: 6 месеца, от 06.2025 г. до 12.2025 г.

Резултати:

2200 обучени възрастни 60+ в цялата страна, преминаха обучението за работа с мобилни устройства и интернет

70 читалищни и 8 регионални библиотеки на територията на цялата страна се включиха в провеждането на обучения по дигитални умения за възрастни 60+

Таблети, с мобилен интернет (активен за една година) - предоставени на всички участващи библиотеки за работа с библиотечните потребители и след края на проекта.

Помощни обучителни материали: адаптирано съдържание на видео-уроци и на печатна брошура със съвети за възрастни 60+, които да ползват безплатно по време и след обучението

- Проект **Your Opinion Matters: Civic engagement of young adults**

Цел: **Гражданско образование на младежи** - чрез партньорства с американските кътове в регионалните библиотеки в Хасково, Смолян, Русе, Видин, Плевен и Силистра и материали разработени от Българското училище за политика “Димитър Паница” - за обучение на гимназисти в гражданското образованието, демократични ценности и публична реч. Проектът е продължение на Depend on You /Зависим от теб: гражданска ангажираност на младите хора.

Финансиран от: Отдел “Публична дипломатия” на посолството на САЩ в София

Продължителнос: една година, октомври 2024 - септември 2025, но прекратен едностранно от страна на посолството през февруари 2025г.

Резултати:

През март 2025 г. всичките **15 финалисти от националното състезание** - проведеното в рамките на проекта през 2024 - посетиха **Европейския парламент в Брюксел** по покана на евродепутата Радан Кънев.

• Проект NEDLib

Цел: да засили връзката между образователния и библиотечния сектор в контекста на **информационната и медийната грамотност** чрез обмен на опит, чрез обучение на ключови библиотекари

Партньорството: УниБИТ (България) – координатор, ФГББ (България), International Hellenic University (Гърция), Национална библиотека на Латвия, Национална асоциация на обществените библиотеки в Румъния, Directorate of Books, Archives and Libraries (Португалия).

Финансиран от: програма Еразъм + на ЕС

Продължителност: 2023 - 2026

Резултати:

12 ключови библиотекари от България преминаха през 2025 г. обучения в 4 модула (медийната и информационна грамотност – MIL, дезинформация и фалшиви новини и геймификация), организирани от университета IHU (Гърция) и УниБИТ (България).

4 модула за провеждане на обучения на библиотекари от малки библиотеки и граждани по места - бяха разработени съвместно

Всички практически задачи са преведени на езиците на страните партньори и са достъпни за обучаемите през Мудъл платформата

• Проект TELL: Trans-European Learning Libraries

Цел: **Предефиниране ролята на библиотеките** като ключови участници в насърчаването на **устойчивото развитие, отговорното интегриране на инструменти за изкуствен интелект** и създаването на пространства за **устойчивост за борба с кризисни ситуации** чрез използването на европейските структурни фондове.

Партньорите в консорциума по проекта включва партньори от Румъния, Италия, Гърция, България, Франция, Хърватия и Португалия.

Финансиран от: програма CERV на ЕС

Продължителност: 2024 - 2026

Резултати:

Национална експертна група, в която влизат представители на националната библиотека, регионални и университетски библиотеки - беше формирана през 2025 г.

Проведено проучване, свързано с Насоките на Съвета на Европа и ЕБЛИДА за библиотеките - което обхваща информационното осигуряване, цифровата трансформация, изпълнението на Целите за устойчиво развитие и ролята на библиотеките за насърчаване на гражданското участие и демокрацията.

Проведено проучване за достъпа на библиотеките до финансиране по Структурните и инвестиционни фондове.

Заклучение

- През 2025 г. фондация „Глобални библиотеки – България“ продължи да работи по проекти - в **постоянна комуникация с партньорите и в координация с управляващите органи.**
- През 2025 г. ФГББ проведе успешно **десетото издание на националния форум „Библиотеките днес“** и бяха връчи **деветите по ред Награди на ФГББ.**
- Фондация разшири своята дейност като **за първи път работи по проект с бизнеса – А1.**
- Чрез сътрудничество с други сродни организации продължи да работи за организиране на различни **дарителски кампании.**
- **Членството на организацията в международни и национални мрежи** със сходни интереси се отразява много положително за определяне на бъдещите насоки в работата на ФГББ.
- ФГББ присъства успешно на **национални и международни форуми**, свързани с библиотеки, образованието и цифровият дневен ред.
- Резултати от проследяване на различните дейности на фондацията онлайн показва, че фондацията **разширява своята популярност** и достига до все повече заинтересовани страни.

